N^{ER} 148

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 10 *Grudnia* v. s. 1820 *roku*

Obserwacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmia. w powie.
	dn. 8 średnia.	28 cal. 5.4 lin.	— 8,08 stopn.	Wschodni	Pochmurno
	dn. 9 średnia.	28 — 4.33 —	— 8.25 —	Wschodni	Pogoda
	dn. 10 godz. 6	28 — 3,5 —	— 16,	Północny	Pogoda

WIADOMOSCI KRAJOWE

Petersburg, dnia 28 listopada.

Przez ukaz Jego Cesarskiey Mości przeniesieni zostają: biskup twerski *Filaret* członek Synodu do dyecezyi jarosławskiey na wakującą katedrę tameczną; na mieysce zaś jego postępuje członek synodu *Symeon*, biskup czernihowski, a do dyecezyi czernihowskiey przenosi się wikaryusz metropolii moskiewskiey *Laurenti*, biskup dmitrowski.

Rzeczywisty radca stanu *Dubieński* nayłaskawiey ozdobiony został orderem ś. Włodzimierza drugiey klassy wielkiego krzyża.

Akademia umiejętności petersburska, mianowała swoim członkiem honorowym Jakóba *Bercelius*, znakomitego chemika szwedzkiego, członka i sekretarza dożywotniego akademii umiejętności w Sztokolmie, kawalera orderu gwiazdy półnoeney.

Od kilku już dni mamy zupełną zimę. W przeszły wtorek był pierwszy 17stu stopniowy mróz, według termometru *Reaumura*; następnych dni zmnieyszył się do 14 i 12 stopni, w piątek było tylko 8 stopni, a wczora 7.

Pozawczora dyrekcya widowisk tuteyszych dawała na dochod Inwalidów spektakl w wielkim teatrze. Publiczność tuteysza dała nowy dowod gorliwości swojey w przyczynieniu się do powiększenia funduszów tych szanownych obrońców kraju. Wszystkie loże i krzesła były zajęte, i gdyby nawet teatr we dwoje był większy, zapewneby ani jedno mieysce niezostawało próżne; połowa bowiem ochoczych nieznalazła już biletów.

Astrachań dnia 3 listopada. W przeciągu upłynionego miesiąca wrzesnia przybyło do portu tuteyszego z Persyi, wyspy *Sary*, Saljan i Baki siedm statków kupieckich z rozmaitemi towarami. W tymże czasie wydano z magazynów komory celney astrachańskiey rozmaitych towarów sprowadzonych zza granicy za 209 216 rubli i 92 kopieyki, a wysłano za granicę rozmaitych towarów krajowych za 826.924 rubli.

W przeszłą sobotę, d. 27 t. m. wyszedł ztąd do Moskwy o godzinie 9 z rana pierwszy *Dyliżans*. Przystąpiono do tego ze wszystkiemi obrzędami, to jest odprawiono nabożeństwo o szczęśliwe tego zaprowadzenia powodzenie, i pomyslną drogę podróżnym. Na nabożeństwie znaydował się J. O. Xiążę *Galicyn* minister wyznań religiynych i oświecenia publicznego, dyrektor wydziału pocztowego JW. *Żiłkowski*, dyrektor pocztamtu petersburskiego JW. *Bułhakow*, oraz wiele innych osob ciekawych widzieć rozpoczęcie przedsięwzięcia tak powszechnie użytecznego. Ochotników na ten pierwszy raz tyle się znalazło, iż nie tylko ośm mieysc w pojeździe było zajętych, lecz gdyby nawet dziesięć razy tyle ich było, żadneby próżne nie zostało. (*R. Inw.*)

ANGLIA.

Londyn dnia 28 listopada. Z powodu jutrzeyszego okazałego przybycia Królowey do kościoła *ś. Pawła*, gdzie przed tronem Wszechmocnego Boga złoży dzięki za pokonanie nieprzyjaciół swoich, jako czysta i niewinna kobiéta, bankierowie tuteysi, obawiając się łatwego zaburzenia spokoyności publiczney, wypłacili dzis wexle, których termin jutro dopiero przypadał. Lubo zaś doświadczenie zawsze prawie przekonało, iż wszelkie zamysły niechętnych, usiłujących zamieszać spokoyność miasta, nie udają się, sam przecież Lord prezydent miasta, mający taką wziętość u ludu, kazał użyć naywiększych środków ostrożności. Dziś rano wysłuchano przysięgi 2000 milicyantów, którzy stać mają w kościele; weyście na cmentarz opatrzono mocnem kobylicami i palissadami; przystęp do kościoła ścieśniono tak, iż tylko 3 osoby razem zmieścić się może. Porobiono rogatki na pobocznych ulicach, i zabroniono jechać pojazdom.

P. *Robert Wilson* na czele straży honorowey złożoney z 700 obywateli, przyymie Królową u rogatek *Hyde-Park*; przy *Temple Bar* czekać na nią będzie 60 dam, biało ubranych i w linii uszykowanych. Wszystkie okna w domach najęto po gwinei od osoby. Pewny sławny malarz ogłosił, iż zrobi rysunek wielkiey tey processyi i przedawać go będzie po szylingu. Słowem, spodziewamy się widowiska jedynego w swoim rodzaju.

Wielu obywateli, mieszkających przy ulicach, którędy jutro Królowa uda się do kościoła ś. *Pawła*, z obawy rozruchów, upakowało kosztownieysze swoje rzeczy.

Pan *Keppel-Craven*, vice-szambelan Królowey, napisał z polecenia jey następujący list do Hrabiego *Liverpool*: „Rozkazała mi Królowa donieść JW. P., iż list jego pod d. 17 b. m. odebrała, i razem oświadczyć, iż go zgoła nie rozumie. Wyczytuje w nim, iż ministrowie postanowili d. 23 b. m. odroczyć posiedzenie parlamentu. Mogła się zaiste Królowa spodziewać po mądrości i sprawiedliwości władzy prawodawczey, iż tego dnia zostanie przywróconą do wszystkich praw swoich, jakie się jey podług konstytucyi należą. Postępowanie ministrów okazuje widocznie i jasno, iż się tegoż samego spodziewali; lecz z osobliwszych pobudek postanowili przeszkadzać temu póty, pókiby mogli. W takim czynie, tchnącym pogardą parlamentu i narodu, dostrzega Królowa inny jescze zamysł autorów ostatniego bilu, którzy

inszym sposobem chcą przywieść do skutku spełzły swój zamiar nie tylko zhańbienia Królowey lecz nawet szkodzenia interessowi dostoyney jey rodziny. Pokonani w pierwszym swoim zamachu, zawstydzeni w oczach ludu, wystawieni na pogardę całey Europy, opuszczeni od nayrozsądnieyszych i nayszanownieyszych własnych swoich stronników, myślą teraz o nowey napaści na honor Królowey. Widoki ich zasadzają się na nadziei, iż tak głośno i powszechnie wynurzone uczucia publiczności będą nareszcie przytłumione i osłabione, i że Królowa nawet utraci cierpliwość w opieraniu się okrutnym i ustawicznym prześladowaniom. Królowa jednak, ze względu na naród angielski, oświadcza, iż stale spuszczać się może na opiekę ludu, póki będzie ofiarą przemocy, a ze względu na siebie samą, widzi potrzebę dodać, iż żadna napaść ze strony ministrów królewskich nie potrafi zachwiać obowiązku, jaki winna wspaniałemu narodowi. Jest oraz zupełnie przekonana, iż przez złych doradców, którzy dziś knują nowy spisek dla jey zgubienia, cierpi naycelnieyszy interes tak Króla, jak i kraju. Na *ofiarę pieniężną*, którą Lordowi *Liverpool* podobało się dodać do uwiadomienia o zamyśle odroczenia parlamentu, nie może Królowa inaczey odpowiedzieć, jak że ją odrzuca. Już prawie 10 miesięcy upłynęło od czasu śmierci nieboszczyka Króla, a nie podano parlamentowi żadnego wniosku względem funduszu dla Królowey. W ciągu sprawy poczytała za rzecz przyzwoitą przyjąć dawane jey pieniądze; lecz nie chce tego uważać za łaskę ministrów, coby parlament przez winne uszanowanie korony, dla niey prawnie uchwalił, nie chce oraz obarczać narod niepotrzebnym ciężarem w obmyśleniu dla niey pałacu, kiedy już hoyność narodu wszystkich członków rodziny Królewskiey przyzwoitém mieszkaniem opatrzyła. Kazała mi Królowa dodać, iż tak ona, jako też Król i naród, mają przyczynę żałowania, że tacy ludzie, którzy wszystkie te strony do obecnych nieszczęśliwych stosunków przywiedli, tyle jeszcze mają wpływu, iż mogą tamować uprzątnienie nieporozumień, co Królowa za potrzebne dla własnego swego dobra uważa. Nigdy Królowa nie wątpiła, iż Król, idąc za własném swojém rozsądném zdaniem i trzymając się dobrych swoich zasad, miałby zapewne wzgląd na sprawiedliwe jey żądania i powszechne prośby wiernego swego narodu. Mam zaszczyt bydź i t. d. W pałacu brandeburskim d. 18 listopada 1820 r." (podpisano) *Kepel.Craven.*

Kilku Aldermanow jako urzędników mieyscowych tuteyszych doniosło dziś rano Panu *Craven*, vice-szambelanowi Królowey, iż lubo zwołana wczoray rada gminna dla naradzenia się względem okazałego jutrzeyszego przybycia Królowey do kościoła ś. *Pawła*, przez nieprzyzwoity postępek PP. *Wood* i *Waithmann* przerwaną została, poczytuje sobie jednak za powinność uwiadomić go o uczynionych na niey wnioskach z prośbą, aby je przełożył Królowey: i tak *wniesiono*: aby rada, która, jako magistrat, ma sobie polecone utrzymanie spokoyności i porządku w mieście, ze smutkiem dowiedziała się o zamyśle Królowey udania się dnia 29 b. m. do Kościoła ś. *Pawła*, co w teraźnieyszych okolicznościach może dać powód do wielkich nieprzyjemności dla mieszkańców miasta; *wniesiono* oraz, aby szanownego Lorda prezydenta upraszano o przesłanie kopii powyższego postanowienia vice-szambelanowi Królowey, w celu doniesienia jey o tém.

Panowie *Wood* i *Waithman* wyszli wczoray z ratusza przed ukończeniem obrad, i dla tego wzmiankowane postanowienia nie utrzymały się, ani o nich Lorda prezydenta uwiadomiono. Chcąc zaś Aldermanowie, aby się o nich Królowa dowiedziała, udali się do P. *Craven*, vice-szambelana jey, jakeśmy wyżey donieśli.

Na adres Lorda prezydenta miasta, Aldermanów, i rady gminney, podany w przeszłym tygodniu, odpowiedziała Królowa: „Straszny spisek, który niedawno zgubą mi groził, spełzł na niczém; dzieło oskarżeń, oparte na oszukaństwie i fałszu, zostało zniszczoném. Póty je cisnęła prawda, póki nie wyleciało na powietrze. Odniesione przez nas zwycięztwo, jest z różnych względów przedmiotem radości, a ztąd naybardziey, iż jest zwycięztwem dobrych zasad nad złemi, prawdy nad fałszem, cnoty nad niesprawiedliwością, i ludzkości nad złością w nayobmierźliwszey postaci. Nay więcey cieszyć nas powinno uczucie, żeśmy odnieśli zwycięztwo, które niejako zapewnia naydroższe prawa narodowe, i wolnym maxymom większą nadaje rozciągłość. Gdyby nieprzyjaciele moi wzięli górę, lud, którego się teraz boją, wzgardzony, coraz większych doznawałby ucisków, a cóż może bydź nieznośnieyszém nad ucisk połączony z pogardą? dzisieysze moje bezpieczeństwo i wydobycie się ze szponów ogromnego potworu, winna jestem dobrym uczuciom i pięknym zasadom rzadkiey łagodności, oraz wspaniałomyślney pomocy narodu, co wszystko pochodzi z wolności druku. Lubo daleka jestem od mniemania, aby obecność moja tak była pożyteczną dla pomyślności narodowey, jak się naród spodziewa, widzę się atoli zniewoloną do spełnienia życzeń ludu, który z taką otwartością i zapałem uczucia swoje wynurza. Dopóki naród szczerze pragnąć będzie, abym w tym kraju mieszkała, póty serce moie nigdy się temu jego żądaniu nie sprzeciwi. Chętnie poświęcę zdrowie moje i wygody dla powszechnego dobra. Narod wiele już ofiar dla mnie uczynił; żyć będę dla niego."

Cieśle okrętowi i maytkowie tuteysi prosili Królowey o pozwolenie, aby w liczbie 20,000 ludzi zebrani, mogli jey podać adres powinszowania.

Obrońcy Królowey, na poparcie jey praw, odwołują się do ustaw kościelnych angielskich, zebranych przez P. *Checke* za panowania *Henryka VIII*, które sądom cywilnym za prawidło służyć powinny, i w których między innemi wyrażono: „Gdy mąż rozłączywszy się z żoną, oskarża ją o „cudzołóztwo, i sprawę przegrywa, w tym razie „połowa majątku jego dostaje się żonie, aby się „przyzwoicie utrzymać mogła."

Dnia 24 b. m. pojechał Monarcha do *Windsor*. Nazajutrz posłał po Lorda *Grenville*, który jak wiadomo jest naczelnikiem strony *Whigs*, i był dawniey ministrem, a dotąd żył prywatnie, niedawno zaś dał kreskę przeciwko Królowey, lecz z wielkiém umiarkowaniem. Wspomniony Lord ma ścisłe związki z Lordem *Wellesley*, Hrabią *Münster*, Lordem *Moira* i dawnieyszemi ministrami. Kilka godzin rozmawiał z Królem, który potém pod zasłoną oddziału 10go pułku lekkiey jazdy powrócił do *Londynu*. Gazety ministeryalne lekko o tym wypadku namieniają, a oppozycyyne wielką do niego ważność przywięzują i łączą z nim dawnieysze następne oświadczenie Hrabiego *Liverpool* w izbie wyższey: *trzeba obrać jedno z tego dwoyga, albo popierać sprawę przeciwko Królowey i bił utrzymać, albo uważać ją za Królową angielską i stosownie się z nią obchodzić.* Rzeczo-

ny Hrabia miał zaręczyć Królowi, iż albo rozwiedzie go z żoną, albo dokaże tego, iż parlament uzna ją niegodną dostoyności Królowey. Pierwsze chybiło, drugie zaś doznaie trudności. Gdy więc dotąd nie Król, ale minister wystąpił jako strona powodowa, po oddaleniu więc ministra, można uważać oskarżenie za nie byłe, lub nanowo i w innym sposobie podane bydź powinno.

Gazety tuteysze czynią uwagę, iż ostatni środek Hrabiego *Liverpool*, który Królowey odmówił pałacu i stosownego dla niey dochodu, czyni sprawę jey 20 razy ciekawszą, aniżeli gdyby na to obojej zezwolił. Nie chce ona stanąć na czele stronnictwa, lecz samo stronnictwo stawia ją na czele swojém, z powodu odrzucenia nayspráwiedliwszych jey żądań i wyrządzania jey naydotkliwszych zniewag.

Francya.

Dnia 22 listopada była u Króla rada pół trzeciey godziny trwająca, do którey Xiążę Richelieu, ministrowie sprawiedliwości, woyny, morski, spraw wewnętrznych, przychodów, dyrektor policyi, i minister domu królewskiego należeli.

Dnia 24 *Monitor* ogłosił ustawę Króla zwołującą izbę parów i izbę deputowanych do Paryża na dzień 19 grudnia r. b.

Jenerał Hrabia Rapp został adjutantem królewskim. Przed wyjazdem z Kolmaru, gdzie na wyborach przodkował, oddał plebanom katolickim i pastorom protestanckim hoyną jałmużnę w pieniądzach do rozdania między ubogich wszelkiego wyznania. Prócz tego, zostawił pieniądze na wyprawienie d. 19 listopada uczty dla 300 starców i sierot płci obojey, będących w tamteyszym szpitalu, a to na pamiątkę urodzenia się Xięcia Bordeaux.

P. Matheo podkassyer skarbu królewskiego umknął d. 24 listopada: niedoliczono się w kassie 1,200,000 franków, których część zapewne stracił, a część z sobą zabrał.

Były adjutant inżynierów Monier, skazany w r. 1817 na śmierć za spisek, którego zamiarem było opanować twierdzę Vincennes, otrzymał był prawie zaraz zamienienie kary śmierci na 20letnie więzienie. Po niejakim czasie, zamieniono znowu tę karę na wywiezienie go do Senegalu. Teraz wypuszczony będzie, ale ma się wynieść nazawsze z granic Francyi.

Sąd izby parów kazał wypuścić na wolność 48 osób posądzonych o należenie do spisku na życie Xięcia Berry.

Zapewniają, iż tenże sąd zgromadzi się d. 25 listopada, i zaymie się sprawą o spisek d. 19 sierpnia r. b. a ma zdawać w tey mierze rzecz margrabia Pastoret.

Sąd kassacyyny odrzucił odwołanie się do niego skazanych na śmierć Grawiera i Bouton za podłożenie prochu przy części pałacu Tuilleries, gdzie Xiężna Berry mieszkała, w zamiarze zgubienia płodu, który w żywocie nosiła.

Wyszedł w Paryżu nowy romans pod tytułem *Węglarze, czyli xięga krwawa*, przez P. W. R. Przedmiotem tego dziełka jest odkrycie zamiarów i celu towarzystwa Węglarzy. Przytaczamy wyjęty z tegoż dziełka katechizm Węglarski, czyli przyjęcie nowego członka. „Zgromadziła się rada. Głęboka panuje cichość. W tém donośny głos słyszeć się daje. Odpowiada na niego nowo przybywający członek." Pytanie: Która godzina? Odpowiedź. Ta, w którey pan czuwa, a sługa śpi. Pytanie: Która wybiła? Odp. Nie liczę już godzin biiących dla panów. Pyt. Kiedy je liczyć będziesz? Odp. Gdy pobudzi sługi. Pyt. Gdzie jest pan? Odp. Przy stole. Pyt. A sługa? Odp. Leży na ziemi. Pyt. Co pije pan? Odp. Krew. Pyt. Co pije sługa? Odp. Wodę. Pyt. Co chcesz z nich dwóch uczynić? Odp. Z wyższego niższego, a z niższego wyższego. Pyt. Jesteś ty panem, czy sługą? Odp. Ani panem, ani sługą. Pyt. Czemże więc jesteś? Odp. Jescze niczém; dopiero chcę bydź czémsiś. Pyt. Kim. Odp. Węglarzem. Pyt. Wymieniłeś naypierwsze i nayznakomitsze z rzemiosł; uczyłżeś się go? Odp. Uczę się teraz. Pyt. Kto cię uczy? Odp. Bóg i móy mistrz. Pyt. Gdzie się uczysz? Odp. W skradzionym lesie. Pyt. Co to za las skradziony? Odp. Ten, gdzie pan czuwa, przy stole siedzi, i krew pije. Pyt. Komu on las ten ukradł? Odp. Spiącemu słudze, który na ziemi leży, i wodę pije. Pyt. Jaki jest twóy zamiar? Odp. Objawiłem go już, to jest, z wyższego uczynić niższego, a z niższego wyższego. Pyt. Rozumiem. Czy masz narzędzia? Odp. Mam żelazo i ogień. Pyt. Do czego służy żelazo? Odp. Żelazem moim jest siekiera do drzew ścinania. Pyt. Do czego służy ogień? Odp. Móy ogień jest piecem do palenia węgli. Pyt. Cóż poczniesz z węglami? Odp. Chcę je sprzedać, i za nie zebrać pieniądze. Pyt. A z pieniędzmi? Odp. Oddam je ich panu. Pyt. Któż jest panem pieniędzy? Odp. Sługa, któremu las ukradziono i t. p.

Włochy.

Neapol, dnia 13 listopada. Dnia 4 b. m. przyjął parlament nowy przepis postępowania w obradach swoich. Zwyczayne sessye będą w poniedziałek, czwartek i piątek; we wtorek zaś mają bydź nadzwyczayne, jeśli tego potrzeba. Przedmioty obrad będą na każdy dzień oznaczone. Celem nadzwyczaynych sessyy mają bydź szczególniey odmiany konstytucyi i urządzenia municypalne.

Dnia 6 b. m. przyjął parlament deputacyą od naywyższego sądu krajowego i sądu kryminalnego. Kommissya zdająca sprawę o wniosku ministra woyny, względem odesłania do domu uwolnionych od służby żołnierzy, z powodu dopełnioney już liczby woyska, oświadczyła, aby takich żołnierzy zebrano w *Kapui* i według prywatnych ich stosunków, na rozmaite korpusy odwodowe podzielono. Powstały żwawe i długie spory. Pan *Catalani* zapytał się, czyli uchwalona przez parlament liczba woyska 52,000 głów, obeymuje także pułki w Sycylii, oraz żandarmów i kompanije zaprzęgowe, bo w takim razie byłoby ledwo 30,000 żołnierzy mogących wystąpić do boju. Postanowił parlament: 1) aby woysko wynosiło 52,000 żołnierzy mogących wystąpić do boju, i aby go tymczasem nie powiększano; 2) aby nadliczbowych do korpusów odwodowych odesłano. Czytano potém przełożenie jenerała *Wilhelma Pepe*, aby gwardya narodowa była w dotychczasowym sposobie urządzoną, póki niebezpieczeństwo woyny nie minie. Co się tycze powszechney amnestyi, uchwalono, iż nie ma się rozciągać do tych, którzy teraz siedzą w więzieniu. Wielu członków mówiło przeciwko wezwaniu do składania dobrowolnych ofiar, uważając to za przymus moralny. Minister skarbu ma zdać sprawę względem pensyy wysłużonych, które nadal nie mogą przenosić ilości

5000 dukatów neapolitańskich. Kardynał *Firrao* podał projekt względem położenia tamy przemycaniu towarów.

Na sessyi d. 9 b. m. ponowił Pan *Dragonetti* wniosek swóy, aby parlament, nagradzając zasługi jenerała *Florestan Pepe* w Sycylii, uchwalił dla niego wieniec obywatelski. Powiedział: „Wyprawa do Sycylii jest jednym z wypadków, które dowodzą, iż wszystkie narody mają swoje dni sławy i wielkości. Jenerał *Florestan Pepe*, na czele 5000 odważnych woyowników, pokonał 40,000 zapamiętałców, którzy poglądając z murów na rozpostarte szeregi tamtych, ogień i śmierć zewsząd miotali. Krótka ta kampania niech dowiedzie, czego żołnierz neapolitański dokazać może." Kilku deputowanych, a zwłascza pułkownik *Pepe*, sprzeciwili się temu wnioskowi. Ostatni rzekł: „Waleczność jenerała i woyska jego, które śmiało weyść do *Palermo*, zasługuje na pochwałę do d. 5 października. Odtąd zaś zmienia się postać rzeczy, i postępowanie jenerała wymaga ścisłego roztrząsania."

Gdy na sessyi parlamentu d. 30 października naradzano się względem płacy, jaką radcy stanu pobierać mają, tudzież wieku, w którym na ten urząd mianowanemi bydź mogą, Pan *Cassini* oświadczył się w imieniu kommissyi przeciw przepisanym 50 lat życia dla radcy stanu. Z tego powodu pułkownik *Pepe* rzekł: „*Tass* miał lat 20, gdy nieśmiertelny swóy poemat napisał. *Napoleon Bonaparte* w 27mym roku życia stał się celem podziwienia całego świata, a to dowodzi, iż nie zawsze lata stanowią zdatność."

Donoszą z Sycylii, iż gościńce z *Messyny* i okolic do *Palermy* i *Girgenti* nie są jescze zupełnie oczyszczone z rozboyników. Władze konstytucyyne zostały zaprowadzone w *Girgenti*. Kiedy coraz bardziey ustala się spokoyność w Sycylii i uwiedzione gminy powracają do porządku, tymczasem kilku wichrzycieli, dla rabunku wznieciło bunt w pewney wiosce, w prowincyi *Trapani*. Dobrzy ludzie mieyscowi wzięli się natychmiast do broni, i schwytawszy 8 wichrzycieli, oddali ich do sądu. Listy z *Marsola* donoszą, iż mieszkańcy tameczni byli niejaki czas ofiarą nieładu, lecz nareszcie sprawa konstytucyi wzięła górę. Źle myślący nie śmieją pokazać się publicznie; pochowali się lub uciekli.

Jesteśmy tu bardzo ciekawi wypadku kongressu w *Opawie*. Swiatli politycy twierdzą, iż jeśliby sprzymierzeni Monarchowie żądali tylko odmiany konstytucyi naszey w sposobie odpowiadającym systematowi krajów europeyskich, w tym razie nie przyydzie do woyny i krwi rozlewu; zaczynają bowiem neapolitańczykowie poznawać, iż konstytucya hiszpańska nie jest dogodna dla nich.

Wszystkich uwagę to teraz zaymuje, jakimby sposobem austryacy po wydaniu woyny mogli dostać się do Neapolu. Wiadomo, iż Król obojey Sycylii oświadczył rządowi papiezkiemu, że wkroczenie woyska austryackiego do państwa papiezkiego będzie hasłem wkroczenia w jego granice woyska neapolitańskiego. Sekretarz stanu Kardynał Consalvi odpisał w tey mierze Xięciu Campochiaro: „iż Oyciec Sty wszystko uczynił z swojey strony względem odwrócenia Cesarza austryackiego od tego kroku; w przypadku zaś, gdyby zapewniona na kongressie wiedeńskim nietykalność granic i niepodległość narodów w czémkolwiek naruszoną była, orężem temu gwałtowi oprzeć się będzie usiłował."

Wyjechał z Neapolu do Madrytu Xiążę Cassano dla umówienia się względem wspólnych środków obrony.

Dowiadujemy się, iż jenerał adjutant Cesarza Rossyyskiego Hrabia Woronców przybył do Turynu.

Oto jest co do słowa list Króla szwedzkiego, w języku łacińskim, według zwyczaju kancellaryi szwedzkiey napisany, odpowiedni na list Króla Obojey Sycylii, zwiastujący o zaprowadzeniu rządu konstytucyynego:

„My Karol Jan z Bożey łaski Król Szwedzki, Norwegski i t. d. Nayjaśnieyszemu i Naypotężnieyszemu Monarsze, bratu i powinowatemu naszemu, nayukochańszemu przyjacielowi naszemu Ferdynandowi I. Królowi Obojey Sycylii i Jerozolimskiemu, Infantowi, Xięciu parmeńskiemu i t. d. W. Xięciu następcy Toskańskiemu, zdrowia i pomyślności życzy.

„Nayjaśnieyszy i Naypotężniey Monarcho, Bracie i powinowaty, nayukochańszy przyjacielu! podobało się W. K. Mości uwiadomić nas w liście swoim pod dniem 19tym sierpnia, o szczęśliwey zmianie kształtu rządu, która świeżo w krajach W. K. Mości zaszła, przez przyjęcie konstytucyi hiszpańskiey, z niejakiemi potrzebnemi poprawkami. Życzymy, aby ten wypadek przyniósł nowe pożytki, zupełną i trwałą pomyślność W. K. Mości i poddanym twoim. Winszująo i życząc tego wam oboygu, przeświadczeni jesteśmy, iż nadzieja wzrostu pomyślności ludu Obojey Sycylii, jaką się W. K. Mość karmisz, będzie wysłuchana od Wszechmocnego, którego straży i opiece polecamy W. K. Mość, i nowy kształt rządu w królestwie twojém. Działo się w Sztokolmie, w zamku naszym królewskim, dnia 16 września 1820.

„W. K. Mości dobry brat, powinowaty, i przyjaciel,

Karol Jan.

niżey, A. C. Kullberg.

TURCYA.

Stambuł, dnia 26 października. Dawno już nie odebrano tu wiadomości o działaniach woyska naszego przeciwko *Alemu*, Baszy *Janiny*. Zamknął się w twierdzy swojey, pustoszy wszystkie okolice, i ile możności szkodzi korpusowi oblegającemu. Według powieści zbiegów z woyska jego, opuszczony od wszystkich krewnych swoich, dzieli z szczupłą liczbą żołnierzy, którzy mu wiernymi pozostali, nie tylko skarby swoje, ale nawet harem i niewolnice.

Niedawno był tu straszny pożar w części miasta, gdzie żydzi mieszkają. W przeciągu kilku godzin spaliło się blizko 1000 domów i szałaszów. Nieszczęśliwi mieszkańcy snują się po ulicach i żebrzą wsparcia.

Turcy i inni mieszkańcy stolicy tuteyszey są bardzo ciekawi toku sprawy Królowey angielskiey. Ministrowie Porty każą sobie tłumaczyć z gazet zagranicznych badania świadków w tey sprawie.

WYSPA Ś. HELENY.

Odebrano w *Londynie* z tey wyspy wiadomość, iż nowy dom dla *Bonapartego* już postawiono. Jest gustownie urządzony. Sala środkowa ma 36 stop długości, a dwie poboczne sa po 24 stop.

DODATEK.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 148.

Wilno dnia 10 Grudnia 1820 roku v. s.

PORTUGALIA.

Zaszły rzeczywiście niesnaski w Lisbonie d. 11 i 12 listopada. Członkowie Junty rządzącey nie mogli się zgodzić względem nowey konstytucyi. Ci, którzy byli członkami Junty oportskiey, chcieli, aby konstytucya hiszpańska zaraz była ogłoszona i uznana za konstytucyą naszę; ci zaś, którzy byli członkami dawney Junty lisbońskiey, chcieli konstytucyi na pozor liberalnieyszey, a według którey byłby wybrany deputowany z 30,000, a nie z 70,000 mieszkańców jak w Hiszpanii. Według konstytucyi stanów hiszpańskich, stany portugalsko-europeyskie miałyby tylko 51 deputowanych.

Według poźnieyszych z Lisbony doniesień, czterey członkowie Junty rządzącey oddalili się z Lisbony. Woysko zwane oportskiem przyzwano do tey stolicy.

Nim zaszły te rozterki, urządziła Junta tryb wyborów do składu stanów. Wszyscy naczelnicy rodzin mają prawo wybierania i bydź obranymi; ale deputowani mają bydź światli, cnotliwi i t. d. Deputowani mają się zjechać do Lisbony na dzień 6 stycznia r. 1821, i zacząć obrady, nie czekając na deputowanych w Brezylii.

Wypis listu z Lisbony dnia 19 listopada.

Od niejakiego czasu doznawaliśmy tu niespokoyności i zaburzeń. Niedawno, chciano usunąć sześciu członków rządu. Wszystkie będące tu woysko stanęło pod pozorem popisu na rynku. Zatoczono przed pałac rządowy działa, i nabito w oczach mieszkańców. Mówiono nawet, iż miano z nich strzelać na pałac. Szczęściem jednak, nadzieje burzycielów zawiedzionemi zostały, i żadnego z członków Junty nie usunięto. Hiszpańska konstytucya jest już przyjęta, i przysięga na nię wykonana. Stany zwołane są na dzień 6 stycznia, a nasza Junta rządząca czterma członkami powiększona.

Oto są dokładnieysze szczegóły zaburzenia, i przyjęcia konstytucyi hiszpańskiey. D. 11 trybun ludu lisbońskiego nadesłał do marszałka polnego Texeira pismo, w którém oświadczył, iż przygotowawcza Junta stanów nie odpowiada bynaymniey żądaniom ludu w stolicy; iż jako trybun tegoż ludu, w imieniu jego domaga się, ażeby deputowani na wzór Hiszpanii wybieranymi byli. Żądał przytém, ażeby woysku całemu ogłoszono konstytucyą hiszpańską, zastosowaną do obyczajów portugalskich, ale bez żadnych głównych odmian. W skutek tego żądania odbyła się w obecności pomienionego trybuna i jego sekretarza wielka rada woyskowa, na którey postanowiono: 1) Konstytucyą hiszpańską zaprzysiądz: 2) 100 deputowanych podług przepisów teyże ustawy wybrać; 3) Rząd czterma członkami powiększyć; 4) Członkowie rządu wydziałów wewnętrznego, morskiego, wojennego, zagranicznego, skarbowego, nie będą mieli głosu, tylko w swoim oddziale; 5) Czterma nowymi członkami mają bydź Hrabia Sampayo, PP. Pereira de Mello, Pereira Souza, i F. de Souza-Cirna; 6) Jenerał Texeira ma bydź ciągle naczelnym wodzem woyska.

Dla tém prędszego przyprowadzenia do skutku tych uchwał, zebrano woysko pod pozorem ćwiczeń w obrotach, i porozstawiano po rozmaitych częściach miasta. Powytaczano działa, i rozpalone w pogotowiu trzymano lonty. Zamieszanie panowało w całém mieście. Nakoniec, konstytucyą hiszpańską Junta przyjęła, i spokoyność wkrótce powróciła.

Dnia 17 zgromadziła się znowu u marszałka Texeira rada wojenna, dla dalszego naradzenia się nad wypadkami d. 11. Wygotowała ona pismo, i posłała je do pałacu rządowego, w którém oświadczyła, iż wybory deputowanych do stanów odbędą się na wzór hiszpański, stosownie do życzenia narodu i woyska. Z powszechnym zapałem wprowadzono do pałacu rządowego jenerała Texeira PP. Seb, Cabreira, B. Castro Sepulweda, Trybuna i jego sekretarza.

Dla władzy kierującey wyborami deputowanych dano nowe przepisy. Wybory zaczną się d. 3 grudnia. D. 6 zgromadzą się wszyscy deputowani w liczbie 100, i 40 zastępców.

Odezwa do deputowanych jest arcy-dziełem wymowy. Zrobiła ona wielkie w kraju wrażenie. Autorem jey jest członek tymczasowey Junty rządzącey San Luis profesor uniwersytetu w Koimbrze.

Odebrano w Lisbonie list taki z Londynu: „Rozgłoszoną wieść w Londynie o powstaniu w Brezylii, gdzie Król portugalski mieszka, potwierdziło zeznanie kupca z Fernambuku, miasta w Brezylii, który z niego dnia 27 sierpnia wyjechał, a w pierwszych dniach październikà do Zjednoczonych Stanów Ameryki północney przybył. Woysko królewskie wyruszyło z Fernambuku do południowych prowincyy Brezylii; lecz ogołocenie z niego północnych nie jest bezpiecznym sposobem przeszkodzenia wybuchnieniu, na które się od lat kilku zabierało w Brezylii: bo naypierwsze znaki nieukontentowania okazały się w północnych prowincyach. Oddział 10 okrętów kupieckich, pod zasłoną 20działowey korwety wypłynął dnia 15 sierpnia z Brezylii do Lisbony; ale dowódzca korwety odebrał rozkaz, ażeby w przypadku powstania Portugalii zaprowadził kupieckie okręty do Anglii. Ciekawa: czyli Brezylija, powstawszy; odstrychnie się od Portugalii, swey matki oyczyzny; czyli też swą sprawę zechce mieć z nią wspólną"

NIEMCY.

Drezno, dnia 30 listopada. Dnia 26 b. m. po godzinie 8mey zrana, rozstała się z tym światem Xiężniczka *Marya Anna*, siostra Monarchy naszego, w 6otym roku życia swego, na chroniczną chorobę żołądkową. Dnia jeszcze 23 b. m. przepowiedzieli zgon jey lekarze, i dla tego nie było Opery włoskiey, a teraz teatr zamknięto. Onegday dzwoniono we wszystkich kościołach tuteyszych od godziny 12tey do 1wszey w południe, a wczoray o 7mey wieczorem zwłoki jey pochowano z zwyczaynemi obrządkami w grobie królewskim, w kościele nadwornym, gdzie potém kapella królewska grała żałobną kantatę.

Wczoray przybył tu z *Wiednia*, Hrabia *Palfy*, poseł austryacki.

Od brzegów Menu, dnia 28 listopada. Gazeta hamburska donosi, iż między Anglią i Turcyą miał stanąć nowy traktat, ściągający się do ostatnich wypadków.

Ukończyły się w *Darmstadt* obrady taynego ministeryum stanu, względem nowego projektu konstytucyi, który zgromadzenie stanów krajowych ułożyło. Wypadek ich podano W. Xiążęciu do zatwierdzenia.

W *Tubindze* zniesiono zwyczay zdeymowania kapeluszów na ulicy, a od d. 19 b. m. dotykają się ich ręką na znak powitania. Wszyscy prawie tameczni członkowie akademii, professorowie i uczniowie, urzędnicy sądowi i inni, zgodzili się na tę nowość. Wezwano obywatéli, aby podobnież czynili, i aby tego sposobu powitania nie uważali za pogardę lub niegrzeczność.

Władza szkolna w Freyburgu ogłosiła, ażeby uczniowie nie pokazywali się na ulicach bez płaszczów, lub surdutów.

Niemieckie dzienniki donoszą, iż rząd hannowerski ścieśnił teraz bardzo sposobność wychodzenia na lekarzy, gdyż tak się ich wiele namnożyło, że pełno po naymnieyszych miasteczkach i wioskach, lubo ludzkość na tém nie nie zyskuje.

DANIJA.

Kopenhaga, dnia 2 grudnia. Doktor *Dampe* wyznał, iż był autorem buntowniczych pism, które przy nim znaleziono. Siedzi jescze w więzieniu policyyném. Kancellarya czeka wyroku królewskiego, czyli wraz ze spólnikiem swoim, maystrem kowalskim, ma bydź oddany pod sąd zwyczayny. Nikogo więcey z tego powodu nie uwięziono.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 8 grudnia: rubel srebrny, 3 ruble kopiejek 78¾, czerwony złoty nowy rubli 11, kopiejek 54; stary rubli 11 kopiejek 35; imperyał rubli 36, 77½ kopiejek.

Wolno Drukować Ignacy Reszka Radca Koleg. Kom. Cenz. Czł. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

Portrety Slawnych Polaków.

Przed kilką miesiącami ogłosiłem w pismach publicznych prospekt i prenumeratę na dzieło pod tytułem: PORTRETY WSŁAWIONYCH POLAKÓW. Przedmiot ten wiele trudów w wyszukaniu dokładnych wzorów, wytrwałey pracy w wykonaniu i znacznych nakładow wymagający; wreszcie, nieznana dla wielu w tym nowym rodzaju pracy zdolność samegoż autora; zrodziła może nie w jednym ze znawców wątpliwość, czyli przedsięwzięcie to, pomyślnie dokonaném bydź może? I dla tego zapewnie nie otrzymałem dotąd tey pomocy, jakiey rodak w tak ważnym i pierwszym w kraju naszym zawodzie, spodziewać się miał prawo. Nie zrażony tą niepomyślnością, z dziesięciu, podług ogłoszonego prospektu oddziałów, trzy już na widok publiczny wydałem: czwarty w następującym miesiącu z pod prassy wyydzie, które za miarę zdolności i usiłowań moich, służyć tymczasowo mogą. Opisanie żywotów wsławionych Mężów, bądź w radzie, bądź w naukach, bądź na polu chwały w tych oddziałach umieścić się mających, przyjąć na siebie raczył znany z gorliwości o pomnożenie sławy narodowey, ALEXANDER Hrabia CHODKIEWICZ. Wsparty tym dowodem wytrwałego poświęcenia się mojego około wspomnionego dzieła, korzystając przytém z zebrania się w stolicy tylu światłych i dostoynych osób; postanowiłem powtórzyć ogłoszenie prenumeraty, z tém ostrzeżeniem; iż za dwa, a dla zagranicznych za trzy miesiące od daty dzisieyszey zamkniętą zostanie. Ograniczona liczba do 150 exemplarzy, naymnieysza ile bydź może cena 240 złp. wynosząca, w porównaniu z kosztem jakiego wypracowanie, ważność i ozdoba takiego dzieła wymaga; dostatecznym będzie dla publiczności dowodem, iż nie chęć zysku, lecz jedynie zamiar stania się użytecznym rodakom miałem na celu.

W następującym czwartym oddziale umieszczonemi będą.:

1. TADEUSZ CZACKI.
2. REYTAN POSEŁ.
3. KAZIMIERZ PUŁAWSKI.
4. JENERAŁ CHŁOPICKI.

Prenumerata przyymuje się w xięgarni Zawadzkiego w Wilnie, u Glücksberga w Krzemieńcu, u JX. Czarneckiego Sekretarza Towarzystwa Przyjaciół Nauk mieszkającego u XX. Pijarów i u samego wydawcy w Warszawie.

Lista prenumeratorów z ostatnim oddziałem wydana będzie.

W. Sliwicki.

Dnia 3 październ. 1820 r.

Wezwanie.

1. *Departament cywilny Sądu Gł. Lit. rozbierając sprawę wierzycieli b. Marszałka Micewicza z regestru remissyynego w porządku wypełnienia Ukazu rządzącego Senatu przywołaną, gdy uznał bydź potrzebnym weyrzenia w czynności Sądu exdywizorskiego, które skutkiem Ukazu rządzącego Senatu mają posługiwać do ustanowienia opinii; docześna lub wieczysta exdywizya ma bydź na majątek Marszał. Micewicza decydowana a ztąd gdy asystencya wszystkich pretensorów do wyrażonego debitora funduszów jest konieczną, nadto jeszcze gdy uroszczona appellacya od wyroku Sądu exdywizorskiego do wyświecenia czynności tegoż Sądu exdywizorskiego naystosowniey posługiwać może, a więc i zawołanie aktoratów po appellacyi wyniesionych ułatwia zebranie dowodów do nastąpić powinney za ukazem rządzącego Senatu od rodzaniu taxy dóbr Mar. Micewicza decyzyi, przeto dzień 7my februaryi roku następnego 1821 na przywołanie aktoratów wspomnionych po appellacyi do dekretu exdywizor. wyniesionych Sąd Gł. przez rezolucyą 4 xbra 1820 naznaczył; o potrzebie zatém jawienia się wszelkiego rodzaju pretensorów i kredytorów Micewicza Marszał. i tych nawet, którzy nadekrecie exdywizorskim nieznaydowali się awizuje z ostrzeżeniem, że wyniknąć mogące niedogodności lub straty z niestanności pretensorów do ich własney opieszałości i winy regulować się będzie. Assesor Antoni Kwiatkowski. Regent Ferdynand Wołłodko.*

Takową awizacyą podać do ogłoszenia przez gazety dozwala się. J. Komar Prezes Depar.

1. *Kommissya sądowa edukacyyna przez Naywyższy Imienny Ukaz dnia 21 xbra 1807 roku, na Gubernie Lit. Białoruskie, Mińską i obwod Białystocki ustanowiona, wszystkim kogo to interessować może, podaje do wiadomości: iż w skutek Ukazu rządzącego Senatu pod dniem 21 8bra b. r. w którym wyrażone jest Naywyższe przez Jego Cesarską Mość naznaczenie Członków do ciągłego bez przerwy kompletu sądowego tey juryzdykcyi, postanowiła udzielając czás interessowanym stronom do należytego przygotowania się w sprawach tey juryzdykcyi właściwych, naznaczyć na otworzenie posiedzień sądowych dzień 1 mca lutego roku następnego 1821, i przez podanie nínieyszego obwieszczenia dla trzykrotnego ogłoszenia w gazecie tuteyszey, wzywa wszystkich interessowanych, ażeby w naznaczonym dniu 1 mca lutego przystąpiły ze wszelką gotowością w sprawach podległych rozbiorowi sądowemu w tey kommissyi. Dnia 9 decembra 1820 roku. Prezes aktualny Radca Stanu i kawaler Michał Römer. M. Dmochowski Pisarz.*

Sądy Exdywizorskie.

1. *Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w dobrach Poawdruwiu JW. Józefa Burniewicza vice marszałka w powiecie Szawelskim złożony; przedsięwziął bez przerwy przyymować pretensye do rozbioru kredytorow rzeczonego JW. Burniewi-*

cza a samę sprawę wziąć do namowy dnia 21 teraźnieyszego mca grudnia. Gdyby więc nikt z pretensorow nieopózniał się w przyniesieniu swojey skargi, przez ninieyszą awizacyą obwieszcza, a ktoby zaniedbał do tey daty poszukiwania, tego pretensya amisyą zapisać oświadcza. Protokuł podpisali Tomasz Herubowicz Ziemski Szawelski i Exdywizorski Prezydent. Ludwik Bilewicz Ziem. Szawel. i Exdywizorski Sędzia. Tadeusz Milwid Ziem. Tel. i Exdyw. Sędzia.

O zgodności, z protokułem zaświadczam Ziem. Szawel. i Exd. Regent Franciszek Piotrowicz.

---

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski dekretem Sądu Gł. 2go Depart. Guber. Lit. Grodzień. w roku 1818 mca listopada 9 dnia zapadłym na domiar satysfakcyi wierzycielom i pretensorom W. Karola Sellmnitza majora przeznaczony, ad fundum majątku jego, Brylow zwanego w Guber. Grodzień. w pcie Kobryń. położonego; w dniu 8 mca pazdziernika roku teraźn. w komplecie trzech osob zjechawszy, po załatwieniu czynności pierwszemu zjazdowi właściwey, po nakazaniu komportacyi papierow na dzień 2 januar. następnego r. do kancelaryi Ziem. Ptu Kobryń., i wymiaru majątku Brylowa do powtornego swego zjazdu dzień 30 mca marca 1821 roku przeznaczył, ażeby więc wszyscy wierzyciele W. Karola Sellmnitza Majera i pretensorowie na terminie pomienionym z dowodami swych pretensyow jawili się, przez ninieyszą awizacyą wzywają się z ostrzeżeniem upadku rzeczy stron niestawających. Dat w Brylowie roku 1820 mca 8bra 10 dnia.

Grzegorz Kułakowski Chor. Ptu. Prużań. Prezyd. Exdywizor, Kasper Suzin Sędzia Ziem. Ptu Kobr. Exdywizor. Karol Bortnowski b. Sędzia Ziem. Ptu Wołkow. Exdywizor.

---

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski dekretem remissyynym Sądu Gł. Lit. Wileń. 2go Depart. na usatysfakcyonowanie kredytorow v. Marszałka Oszmiańskiego Ignacego Wańkowicza naznaczony, w terminie przypadającym z tegoż dekretu do majętności Olginian w powiecie Wileńskim leżącey zjechawszy, Sądy Exdywizorskie zareassumował, a przez dekret w dniu 6 decembra roku teraźnieyszego 1820 ogłoszony, komportacyą na wszystkich stronach przeznaczył i termin jey uzupełnienia do kancellaryi Grodzkiey Ptu Wileń. na sześcio niedzielną persystencyą dzień 6 februaryi 1821 roku zamierzył, a między dalszemi wyrokami termin na oczewistą rozprawę dzień 1 septembra 1821 roku udeterminował, w którym terminie aby wszyscy kredytorowie i pretensorowie mający stosunki do funduszow v. Marszałka Oszmiań. Wańkowicza w oznaczonym terminie jawili się ostrzega. Dat 1820 xbra 7 dnia.

Franciszek Kleczkowski Sędzia Ziem. Ptu Troc. Prez., Anioł Kniaź Zagiell Pisarz Ziem. Wiłkom. Exdywizor, Stanisław Glusztor Sędzia Grodz. Kowień. Exdyw., Józef Paszkiewicz Regent Gran. Oszm. i Exdywizor.

---

1. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w majętności Sebestyanowie za remissą Ziem. Dzesnieńskiego ustalony, po odbyciu od samego debitora, i jego niektórych wierzycieli w teraźnieyszym zjeździe produktow; mimo kilkakrotnie uzupełnionych awizacyow, życząc jescze zobowiązać stron niejawiących się do niezwłoczney stanności, po raz ostatni ostrzega, że następnego mca xbra 28 dnia teraźnieyszego r. do majętności Sebestyanowa zebrawszy się i do wysłuchania ostatecznych głosow przystąpiwszy, bez żadnych odkładow do namowy wezmie, i oczywisty ogłosi wyrok. Dat 1820 roku miesiąca 9bra dnia. Antoni Korsak prezydujący Exdywizor. Stefan Doboszyński Sędzia Ziemski Powiatowy Exdywizor. Kajetan Jesman Exdywizor.

---

3. Sąd taxatorsko-exdywizorski za remissą Sądu Głgo Miń. 2go departamentu w roku teraźnieyszym mca września 27 dnia nastałą, na rozdział funduszu JW. Tomasza Swiętorzeckiego b. Podkom. Miń. między jego wierzycieli przeznaczony w dniu 20 listopada teraźn. roku do majętności wielkich Krzywicz w Pcie Miń. sytuowany, zebrawszy się, po ufundowaniu swey juryzdykcyi ze dwóch urzędników gubernii Miń. a trzeciego z Litewsko-wileńskiey złożony, uzupełniając w górze pomieniony remissyyny Sądu Głgo dekret, załatwił czynności pierwszemu zjazdowi właściwe, a mianowicie komportacyą na czteroniedzielną persystencyą wszelkich dokumentów tak na aktorstwo majętności Krzywicz z attynencyami jako też na odpowiedź wierzycielskim pretensyom posługujących, dawnych inwentarzów, nie mniey obligów, kart, karteczek, i tego wszystkiego co tylko massę funduszu powiększyć może na dziedzicu, a na kredytorach praw zastawnych i ręcznych inskrypcyi dopominki ich wyświecających, z obowiązkiem oprzysiężenia wierności w powtórnym terminie, uznał, i onę w dniu 1go grudnia bieżącego roku w kancellaryi Ziem. Miń. przy dokładnych rejestrach dla wolney stronom za rewersami kommunikacyi uskutecznić zalecił; zjazd powtórny do dnia 30 tegoż grudnia odroczył, w jakowym to czasie, iżby wszyscy wierzyciele do funduszu JW. Swiętorzeckiego pretensorstwo mający ze służącemi sobie zapisami i innemi dowodami ku probacyi dopominków stawali sub amissione rei zapowiedział: o czém przez gazetę każdego interessowanego zawiadamia. Dat w Krzywiczach r. 1820 mca listopada 22 dnia. January Korkozowicz Sędzia Ziem. Powiatu Borysow Exdywizor. Antoni Wańkowicz Sędzia Ziemski Bobruy. Prezydent Sądów Głłch P. Z. Andrzey Bobrowicz Exdyw. Michał Łapicki Sądu Głgo P. Wiley. i Exdyw. Rejent.

Promulgacya Dekretu.

1. Sąd Ziem. Ptu Wiłkomirskiego zaymując się ciągłym rozbiorem konkursowego dzieła sukcessorów zeszłego Mikołaja Kościałkowskiego Marszał. z jego pretensorami, gdy się zbliżył ku konkluzyi onego postanowił wszystkie interessowane strony zawiadomić, że w dniu 20 idącego dopiero mca xbra oczewiście zakończyć mający dekret zapromulgować przedsiębierze. Dnia 7 xbra 1820 roku w Wiłkomierzu. Piotr Zawadzki Sędzia Ziem. Wiłkom. Michał Rouba Sędzia Ziem. Wiłkom. Piotr Choroszewski Sędz. Ziem. Wiłkom.

Podrad.

1. Na dostarczenie potrzebnego dla Komendy Policyi mieyskiey Wileńskiey na rok 1821 prowijantu, to jest: mąki około 672 czetwierti i krup około 72 czetwierti, odbywać się będzie w izbie rady miasta Wilna na Ratuszu w dniach 18, 20 i 21 teraz. mca xbra przed południem licytacya, aby więc życzący przyjąć na siebie dostarczenia tego prowijantu obowiązek, jawili się na licytacyą z dowodami nie zawodności; w tém Rada miasta Wilna czyniąc ninieysze uwiadomienie zamieszcza one do gazety Kur. Lit. Dat dnia 9. xbra 1820 roku. Ludwik Karner R. M. W.

---

3 Dach ratusza wileńskiego dopiero dachówką kryty, po zebraniu dachówki pokryty ma bydź w roku przyszłym 1821 blachą żelazną, w celu zawarcia z kim na pokrycie blachą ratusza kontraktu i wytargowania naymnieyszey ceny, ma

odbywać się w tymże ratuszu w izbie rady mieyskiey licytacya w terminach dnia 10, 13 i 15 następującego mca decembra każdego dnia przed południem. Od kontrahenta chcącego wziąść ten podrad, potrzebuje się ewikcyi swobodney do waloru trzech tysięcy rubli srebrnych, i aby życzący przyjąć na się obowiązek pokrycia Ratusza blachą, do licytacyi z dowodem ewikcyi stawali; w tém wydano z rady mieyskiey wileńskiey to ogłoszenie. Dnia 22 nowembra 1820 r.

Franciszek Poznański prezydent Rady M. W.

3. W skutek kommunikacyi wileńskiey kommissoryatskiey kommissyi, Izba skarbowa gubernii Lit. Grodzień., obwieszcza ninieyszém: iż na dostawienie dla grodzieńskiego dywizionnego Lazaretu z wydziałem Białostockim, rozmaitych produktów i materyałów w przeciągu dwóch lat przeznaczone zostały targi w następujące termina, to jest: pierwszy januaryi 15, drugi febr. 19, trzeci i ostateczny marca 15 dnia nastąpić mającego 1821 r.; przeto życzący wziąć takowy podrad, na powyższe termina mają się stawić do Izby skarbowey grodzieńskiey do targowania się z prawnemi kaucyami, trzecią część przeciwko roczney 75,000 rubli podradowey summy na 25,000 rub. assyg. wynoszącą, kondycye zaś wedle których będą odbywać się targi i dostawienie, mają bydź ogłoszone w Izbie skarbowey Grodzień. przy targach odbywających się.

Radca Wincenty Styczyński.
Naczelnik Stoła Musnicki.
Rejestrant Mirny.

P r z e d a ż.

3. Opieka szlachecka Ptu Wileńskiego ogłasza: iż za dług zawiniony skarbowi przez poborcę akcyzy Houwalta, został zajęty z polecenia Zwierzchności przez opiekę dóm obywateli Zienkowiczów w mieście Wilnie położony, i przeznaczony nad onym za administratora szlachcic Kazimierz Święcicki, który gdy w znaczney ilości wybrane pieniądze nie wniosł, jak był powinien do skarbu, lecz obrócił one na swoje potrzeby, opieka szlachecka P. W. od obowiązku jego usunęła, a przeznaczyła szlachcica Kazimierza Branta, lecz kiedy i ten złożył rachunki a onych zupełnie kwitami nie udowodnił, opieka dla rychleyszego zyskania zawinionych przez ich pieniędzy, postanowiła domy na Antokolu ze wszelkiemi przynależnościami, połowę kamienicy na ulicy Skopówce do szlachcica Święcickiego, oraz dóm do Kazimierza Branta, należące, wyprzedać na zaspokojenie należności skarbowey przez publiczną licytacyą, do czego są przeznaczone termina: pierwszy dnia 15, drugi 18, trzeci 20, a ostateczny 22 teraź. mca, życzący takowe domy i kamienice nabydź, zechcą w przeznaczonym czasie z dostatecznemi porękami przybydź do sali Sądu Ziem. Wileń., gdzie się będzie odbywała po południu od godziny 3ciey do 6tey licytacya. Roku 1820 grudnia 2 dnia. Prezes Opieki Wileń. Ptwy Marszałek, Dworu J. C. Mości Kamer-Junkier i kawaler Mikołay Abramowicz.

Za zgodność: Sekretarz Szlachec. P. W. Zygmunt Siemaszko.

D z i e r ż a w a.

3. Od Rządu gubernialnego Litewsko-Grodzień. niniéyszém ogłasza się: iż na wzięcie w tuteyszey gubernii w trzyletnią dzierżawę pocztowych stacyy, ogłoszony już dla targow termin 20 januaryi, odmieniono poźniey, a naznaczony dzień 23 februaryi następującego 1821 roku, na który czas, życzący wziąć w dzierżawę wspomnione stacyę, zechcą dla targow przybydź z prawnemi ewikcyami do Izby skarbowey grodzieńskiey. Dnia 30 nowembra 1820 r.

Sekretarz Kazimierz Siedlecki.

O ś w i a d c z e n i e.

2. Excerpt oświadczenia z protokułu potocznego tomu piętnastego w dacie poniższey zaniesionego eadem data pod pieczęcią urzędową Jego Imperatorskiey Mości ziemską powiatową rzeczycką stronie rekwirującey jest wydan.

Roku 1820 nowembra 27 dnia obywatelstwo ziemscy powiatu Rzeczyckiego Antoni i Barbara z Junoszów Smogorzewskich Reuttowstwo, małżonkowie, ogłaszają, że wydane przez siebie plenipotencye na imie JPana wówczas komornikiem Krzemienieckim napisanego, Kajetana Marciszewskiego, odmówiły jescze w roku 1817 i następnych po nich. przez oświadczenie w publicznych aktach ziemskich powiatowych Mozyrskich i Rzeczyckich, tudzież przez prośbę o to, i przez petyta pozwów, po tegoż do sądu powiatowego rzeczyckiego wyniesionych, o czém wszystkim i o nieważności tak poprzedniczych plenipotencyów swych na Marciszewskiego wydanych, jako i wszelkich za onemi czynności, ostrzegają publiczność, i przez niniéysze swoje oświadczenie podają one do ogłoszenia przez Kuryera Litewskiego, tak w krajowych jako i zagranicznych gazetach. U tego oświadczenia podpis zanoszącego one w te słowa Antoni Reutt Sędzia Normalny województwa połockiego.

Zgodno z protokułem potocznym Wincenty Bókowski Regent Ziem. Ptu Rzeczyckiego.

Ze takowe oświadczenie wolno podać do gazet zaświadczam Jan Budhniewski Pisarz Z. P. R.

3. Excerpt oświadczenia z protokułu potocznego grodzkiego Ptu Wileń. w dacie niżey wyrazoney zapisanego i tegoż czasu pod pieczęcią grodzką Ptu Wileń. jest wydan.

Roku 1820 mca nowembra 27 dnia przed aktami grodz. Ptu Wileń. stawając obecnie WJPan Kazimierz Strzałkowski oświadczenie poniższe wpisać do protokułu podał, które tak się wyraża, oświadczenie JPP. Baltromieja i Justyny z Zaleskich Woytkiewiczow na JPP. Jana i Franciszki Stadkiewiczow czyniące się w tém sposobie: iż co obżał. WMość mając przewiedzioną tradycyą za dekretem grodz. Wileń. na domie Urodz. Mejerow na ulicy Sto Mikołayskiey pod N. 568 położonym, na jakowey tradycyi gdy żał. del. mając sobie należną summę już to za obligiem w roku 1817 oktobra 16 rubli srebrnych 15, już też słównie przez obżał. Stadkiewiczow rubli srebr. 3 opartą a ztąd nim oto prawem czynić będą i nim za swoją pretensyą wynadgrodzonymi niezostaną, tym czasem aby takową tradycyyną posesyą nikt nabywać neważył się niniéyszym oświadczeniem zapowiadają. U tego oświadczenia podpis w protokule taki. Takowe oświadczenie podpisuję Kazimierz Strzałkowski.

Corectum Grodz. Ptu W. R. Józef Bohusz.

Roku 1820 mca xbra 3 dnia. Takowe oświadczenie możno umieścić w Kuryerze Lit. Józef Naborowski Grodz. Wileń. Pisarz.

Wyjeżdża za granicę.

3 Do Prus i Saxonii Wileński mieszczanin Jankiel Faywiszowicz Słucki na miesięcy dziesięć.

DODATEK DRUGI DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO. N. 148.

Wilno, dnia 10 Grudnia v. s. 1820 roku.

ОБЪЯВЛЕНІЕ.

По волѣ Господина Главнокомандующаго 1-ю Арміею, Интендантство оной объявляетъ, что на поставку провіанта для продовольствія, какъ полевыхъ, такъ и внутреннихъ войскъ, въ Кіевской Губерніи расположенныхъ, съ 1 Марта 1821, по 1 Марта 1822 года, будутъ происходить торги въ Кіевской Казенной Палатѣ, при будущихъ тамъ въ 1821 году контрактахъ: Генваря 3, 5, и 7, и переторжки 9, 10 и 11 тогоже мѣсяца, а если случатся въ тѣ дни праздники съ отсрочкою до слѣдующаго дня.

На сіи сроки вызываются желающіе къ торгамъ съ законными залогами во уваженіе по мѣсячной поставки провіанта на сей разъ въ пятую часть противъ подряда, а на обезпеченіе задатковъ особо, кромѣ общественныхъ отъ Дворянства поставокъ, кои остаются на одномъ довѣріи. Вѣдомость о потребности будетъ послана въ Казенную Палату въ свое время и публично въ оной открыта, вмѣстѣ съ подробными кондиціями и прочими правилами, на основаніи коихъ должны происходить поставки.

Генералъ-Интендантъ 1-й Арміи

Графъ Санти.

22 Ноября 1820.
М. Шкловъ.

OBWIESZCZENIE.

Na rozkaz JW. Główno-Dowodzącego 1szą Armią, Intendencya teyże armii ogłasza: iż na dostawę prowiantu dla woysk, tak polowych, iako i wewnętrznych, w Gubernii Kiiowskiey rozłożonych, od dnia 1 Marca 1821 do dnia 1 Marca 1822 roku, będą odbywać się targi w Izbie Skarbowey Kijowskiey, w czasie następuiących tam w 1821 roku kontraktow: dnia 3, 5 i 7 Januaryi, a przetargi dnia 9, 10 i 11 tegoż miesiąca, a jeśliby w te dni przypadło święto, tedy odkłada się na dzień następny.

Na te terminy wzywaią się życzący dla targow z prawnemi ewikcyami, w proporcyi miesięczney dostawy prowiantu na ten raz w części piątey całego podradu, a na zabezpieczenie zadatków udzielnie, oprócz ogólnych od Szlachty dostarczeń, które pozostaią na samey ufności. Wiadomość o ilości potrzebney, będzie posłana do Izby Skarbowey w swoim czasie, i publicznie w niey odkryta, razem z wyszczególnionemi kondycyami i dalszemi prawidłami, wedle których powinny bydź wykonane dostawy.

Jeneral-Intendent 1szey Armii

Hrabia Santi.

Dnia 22 Listopada
1820 roku.
M. Szkłow.

ności

dzień. ni
w tuteysz
cztowych